

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 40
0100 HELSINKI

LAUSUNTO
12.5.2025

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia: VNS 2/2025 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON SELONTEOSTA JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2026–2029

Finanssipolitiikan yleislinja

Kevään 2025 puoliväliriihen ja julkisen talouden suunnitelman kasvutoimiin kuuluvat veronkevennykset muuttavat finanssipolitiikkaa keveämpään suuntaan. Kokonaisuudessaan vaalikauden finanssipolitiikka pysyy kuitenkin selvästi kiristävänä aiemmin päätettyjen sopeutustoimien takia.

Vaalikauden heikko talous- ja työllisyyskehitys perustelee aiempaa elvyttävämpää finanssipolitiikkaa ja kasvuhakuisia veroratkaisuja. Ansiotuloverotuksen ja yhteisöveron kevennykset tukevat talouden kääntymistä kasvuun. Veromuutoksilla ratkotaan samalla joitakin verojärjestelmän pitkäaikaisia rakenteellisia vinoumia.

Veropolitiikka

Veronmaksajain Keskusliitto pitää tärkeimpänä muutoksena ansiotulojen verotuksen tuntuvaa keventämistä, jonka osana alennetaan selvästi korkeimpia marginaaliveroja.

Myös yhteisöveron alentaminen on perusteltua. Se parantaa Suomen asemaa tiiviissä kansainvälisessä kilpailussa, kun yritysten kannusteet investoida ja sijoittua Suomeen kohenevat.

Perintöveroasteikon alarajan korottaminen on myönteinen verotoimi, jota Veronmaksajain Keskusliitto on jo pitkään vaatinut. Alaraja on pysynyt nimellisesti ennallaan peräti 17 vuotta, joten on hyvä, että sitä nyt viimein korotetaan.

Perusteluja ja näkökulmia:

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen finanssipolitiikan viritys on ollut varsin kiristävä. Hallitusohjelmassa olevien sopeutustoimien lisäksi hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessään uusista mittavista sopeutustoimista.

Suomen kansantalous ei ole juurikaan kasvanut vaalikauden alkupuolella. Kuluttajien luottamus on pysynyt heikolla tasolla ja työllisyys on heikentynyt selvästi. Hallituksen sopeutustoimet ovat osaltaan vaikuttaneet talouskasvuun negatiivisesti. Viimeaikainen korkotason lasku elvyttää taloutta, mutta kauppasota ja tullit uhkaavat talouskasvua ja luovat epävarmuutta.

Hallituksen puoliväliriihessä päättämät talouskasvua vauhdittavat toimet ovat mittaluokaltaan kaksi miljardia euroa vuositasolla staattisen teknisesti laskettuna. Toimia rahoitetaan osin menosäästöillä ja veronkorotuksilla. Näiden sopeutustoimien mittaluokka on yhteensä vajaa miljardi euroa.

Hallituksen puoliväliriiheen kasvupaketin verotoimet koostuvat isossa mittakaavassa pieni- ja keskituloisten työn verotuksen keventämisestä (staattisesti 650 milj. e vuoden 2027 tasolla, kun koko kevennys on voimassa), työtulovähennyksen lapsikorotuksesta (staattisesti 100 milj. e vuonna 2026), ansiotuloverotuksen korkeimpien marginaaliverojen laskusta 52 prosenttiin (staattisesti 335 milj.) sekä yhteisöveron laskusta kahdella prosenttiyksiköllä (830 milj. e vuonna 2027).

Työn verotuksen yleinen kevennys kohentaa kotimaista kysyntää ja auttaa hallituksen tavoitteleman kotitalouksien ostovoiman kasvattamisessa. Tämä vauhdittaa osaltaan talouden toivottua kasvukäännettä tilanteessa, jossa talouden näkymät ovat muutoin epävarmat ja kuluttajien luottamus alamaissa. Pieni- ja keskituloisten työn verotuksen kevennys on porrastettu siten, että vuonna 2026 toteutetaan 525 milj. euron kevennys ja vuonna 2027 pieni 125 milj. euron lisäkevennys. Selvempi ja havaittavampi vaikutus kuluttajien talouteen ja ostovoimaan olisi sillä, että koko kevennys toteutettaisiin yhdellä kertaa vuonna 2026, ja paketoiden samaan vuoteen myös hallitusohjelman mukaiset tulevat 100 milj. euron vuosittaiset työtulovähennyksen korotukset.

Työhön kohdistuvien korkeimpien marginaaliverojen alennus on pitkän aikavälin kaivattu rakenteellinen kasvutoimi, joka ei lyhyelläkään aikavälillä juuri heikennä julkisen talouden tasapainoa. Suomessa toteutetaan viimein marginaaliverojen uudistus, jonka naapurimaamme Ruotsi käynnisti vuonna 2020 poistamalla tuloveroasteikosta ylimmän asteikkoluokan. Ylimmät marginaaliverot alenevat Suomessa tämän vuoden jopa noin 59 prosentista noin 52 prosenttiin vuonna 2026.

Ansiotulojen korkeimmat marginaaliverot pysyvät yhä sen verran korkealla tasolla, että tulojen noususta yli puolet päätyy julkiselle sektorille. Vaikka veronkevennyksen suora käyttäytymisvaikutus olisi maltillinen, kuten lyhyen aikavälin empiirisistä tutkimuksista saadut joustoarviot antavat ymmärtää, verotettavien tulojen maltillinenkin kasvu nostaisi julkisen sektorin tuloja siinä määrin, että verokevennyksen itserahoitusaste olisi hyvin suuri. Pidemmällä aikavälillä korkeimpien marginaaliverojen reilu kevennys voi vaikuttaa laajemmin taloudelliseen aktiviteettiin ja koko kansantalouteen. Erityisesti aineettomat investoinnit ja teknologiavetoiset alat ovat kärsineet korkeista rajaveroista, jotka vaikuttavat suoraan osaajien kannustimiin ja työvoiman kohdentumiseen.¹

Yhteisöverokannan alennus 18 prosenttiin on ansiotuloverojen ohella kehysriihen toinen merkittävä verotuksen kasvutoimi, joka osuu mitoitukseltaan ja ajoitukseltaan kohdilleen. Maailmantalouden epävarmuuksien kasvaessa on erityisen tärkeää huolehtia Suomen houkuttelevuudesta. Maltillinen yhteisöveron alennus ei uhkaa yhteiskunnan verotuottoja, vaan turvaa niitä.

Yhteisöveron alennus on neutraalimpi ja suositeltavampi kasvutoimi kuin veropohjan rapauttaminen erilaisilla tiettyyn toimintaa kohdistuvilla vähennyksillä ja kannustimilla. Se kohdistuu eri toimialhoin tasapuolisesti eikä vaadi erillistä byrokratiaa.

¹ Kuusi, Tero, Kotamäki, Mauri & Kirkko-Jaakkola, Mikael (11.2.2025). ”Talous takalukossa – Suomen korkeiden rajaverojen ongelma”. Etla Raportti No 158. <https://pub.etla.fi/ETLA-Raportit-Reports-158.pdf>

Kasvutoimien suhdannetilanteeseen sopivaa elvyttävää vaikutusta uhkaa heikentää työttömyysvakuutusmaksujen tuntuva nousu. Työllisyysrahaston arvion² mukaan työnantajan ja työntekijän työttömyysvakuutusmaksujen yhteismäärää olisi tarve nostaa 0,5–1,5 prosenttiyksiköllä vuodelle 2026. Korkeimmillaan työttömyysvakuutusmaksujen nousu merkitsisi nettona noin miljardin euron finanssipoliittista kiristystä palkansaajien ja yritysten vero- ja maksutaakan nousun myötä.

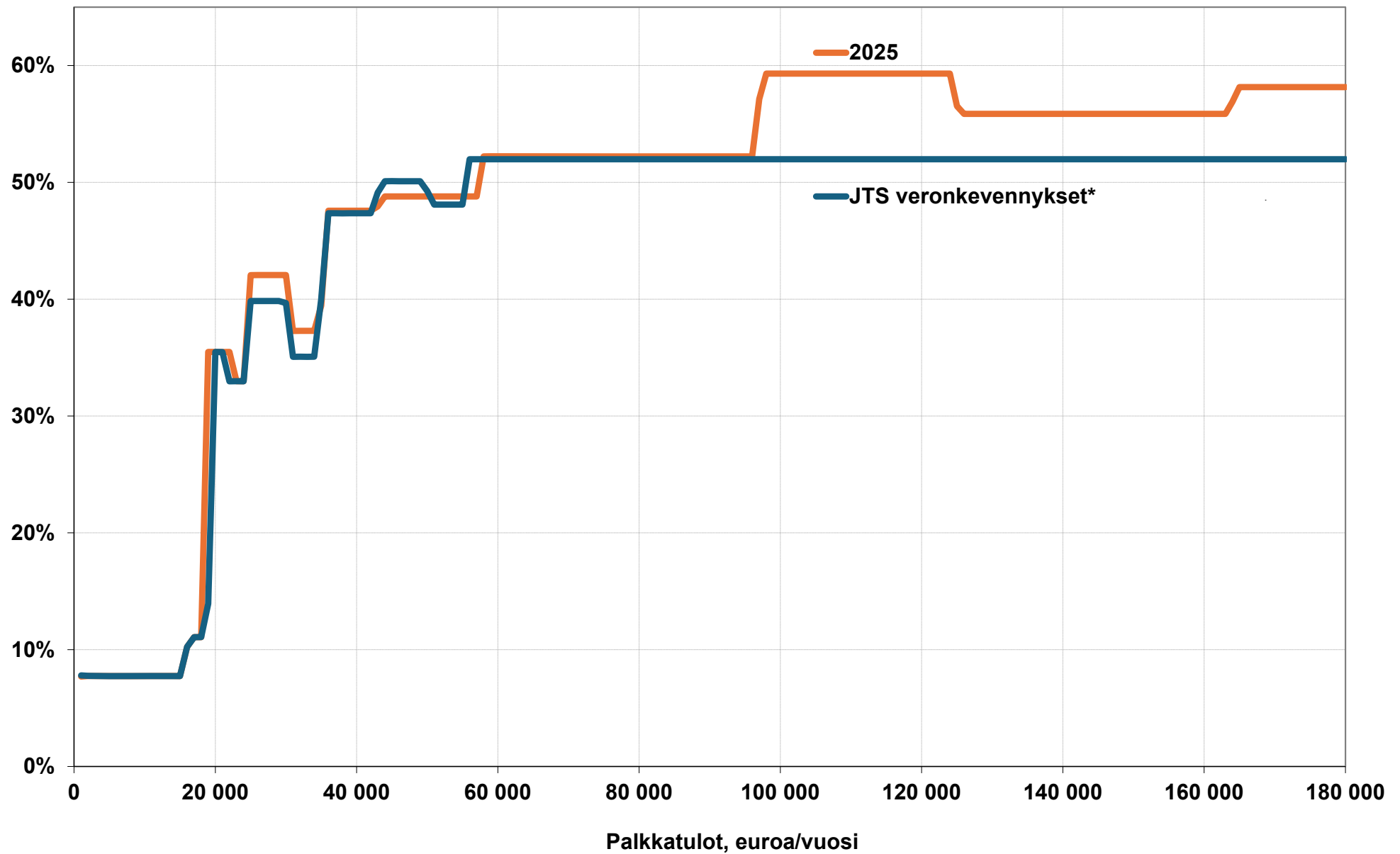
Perintöveroasteikon alarajan korottaminen on pitkään kaivattu kehyspäättös. Alaraja on ollut ennallaan jo vuodesta 2009 alkaen. Seitsemäntoista vuotta on kohtuuttoman pitkä aika minkä tahansa veroasteikon euromäärän tarkistukselle. Myös perintöveron maksuajalta perittävän koron kohtuullistaminen on selvä parannus tilanteisiin, joissa perinnöksi saatavaa omaisuutta ei realisoida.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

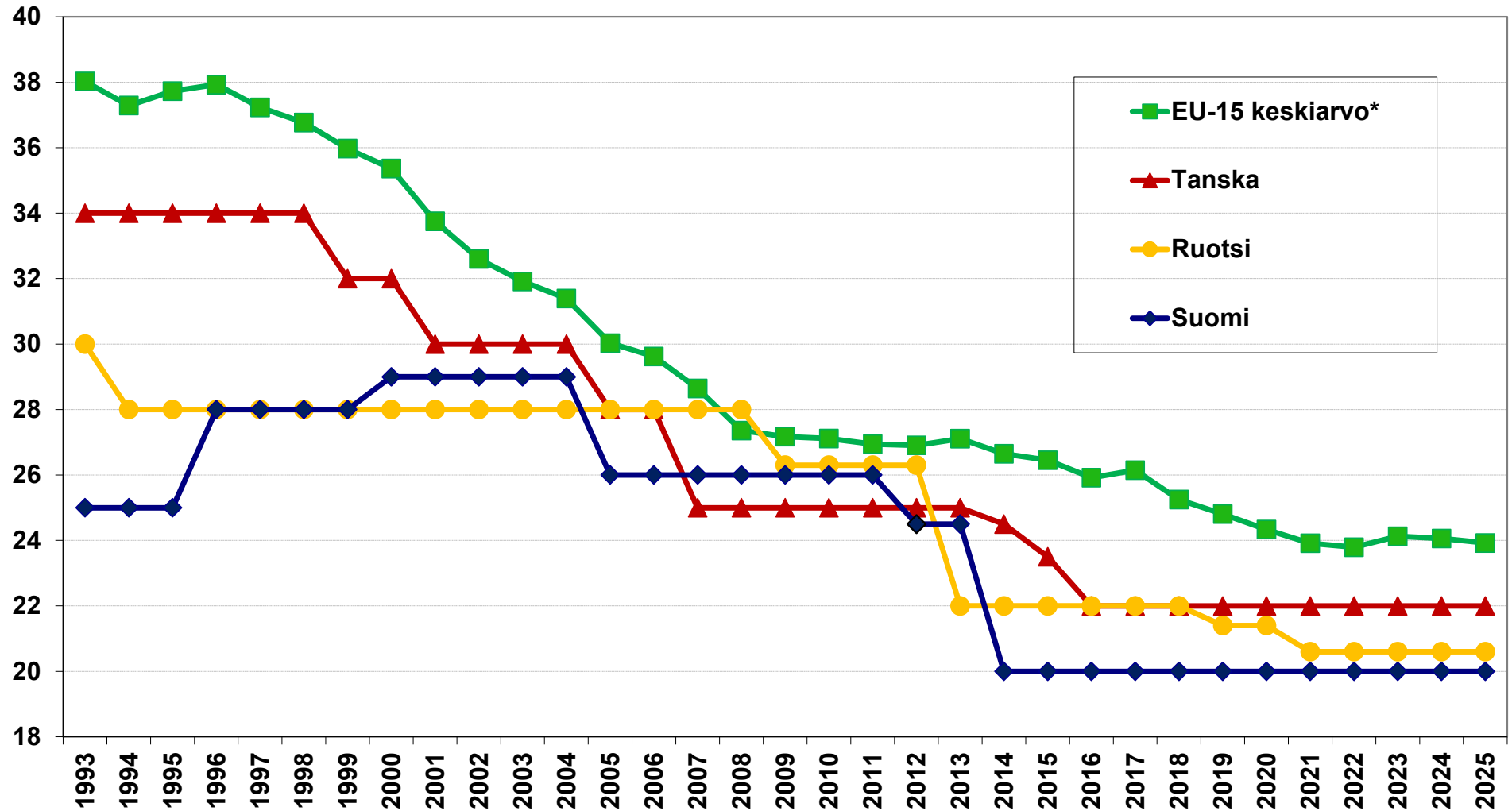
Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti

² <https://www.tyollisyysrahasto.fi/porssitiedotteet/2025.04.29-tyollisyysrahasto-on-antanut-stmlle-arvion-tyottomyysvakuutusmaksujen-tasosta-vuodelle-2026>

Palkansaajan marginaaliverot

Nimellinen yhteisöveroprosentti Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa sekä vanhojen EU-15-maiden ka. 1993-2025, %

*Vanhojen EU-15-maiden (ml. Britannia) aritmeettinen keskiarvo. Lähteet: Veronmaksajain Keskusliitto, IBFD, OECD